

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 06.03.2023. – 10.03.2023.**

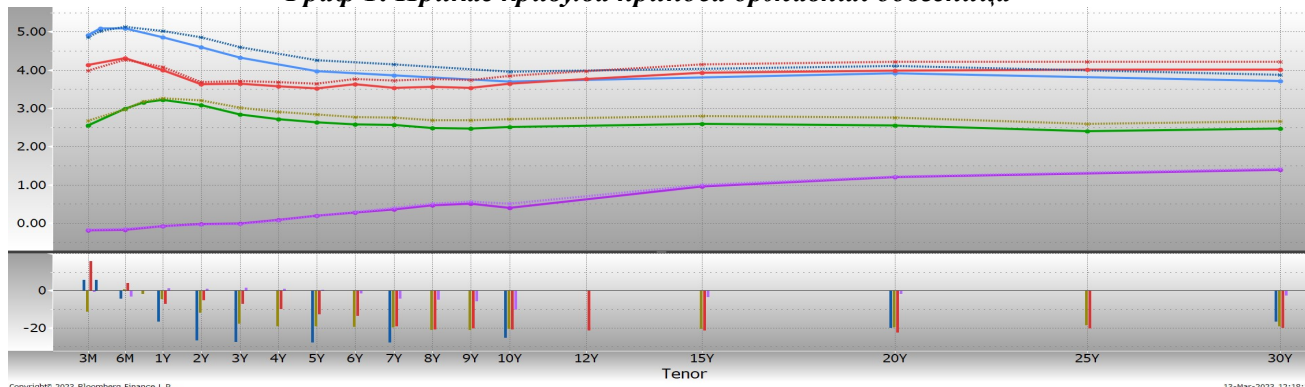
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Евразона		САД		Велика Британија		Јапан	
	3.3.23	10.3.23	3.3.23	10.3.23	3.3.23	10.3.23	3.3.23	10.3.23
2 године	3.21	3.10	4.86	4.59	3.70	3.64	-0.03	-0.02
5 година	2.84	2.64	4.25	3.96	3.65	3.53	0.20	0.21
10 година	2.72	2.51	3.95	3.70	3.85	3.64	0.51	0.41

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси	
	3.3.23	10.3.23
3 мјесеца	2.702	2.599
6 мјесеци	2.979	2.986
1 година	3.297	3.252

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 10.03.2023. године (пуне линије) и 03.03.2023. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси обвезница еврозоне су, за разлику од ранијег периода, у прошлој седмици забиљежили изражен пад. У односу на претходну седмицу приноси њемачких обвезница су смањени између 12 и 21 базни поен, а исте промјене су забиљежене код приноса италијанских обвезница. Званичници ЕЦБ, посебно уочи сједнице која се одржава овог четвртка, су углавном били прилично јасни у својим изјавама о потреби наставка провођења политике повећања каматних стопа. На почетку седмице изјава члана УВ ЕЦБ Holzmanna, да подржава повећање каматних стопа за по 50 базних поена на свакој наредној сједници до краја јула (укупно 4 повећања), утицала је првобитно на раст приноса. Ипак, након тога па све до краја седмице приноси су кориговани наниже. Највеће промјене су забиљежене у петак под утицајем негативних вијести о финансијској институцији SVB из САД, а највеће промјене су забиљежене на крајњем дијелу криве приноса.

Према објављеном истраживању Bloomberga у петак ЕЦБ ће појачати борбу против инфлације, тако што ће још 4 пута повећати каматне стопе, доводећи каматну стопу на депозите банака на просјечан ниво од 3,75% и брже повлачити портфолио обвезница чија је вриједност 5 билиона EUR. Од већих банака Morgan Stanley и Barclays очекују врхунац каматне стопе од 4%, док JPMorgan и Citi bank очекују 3,5%.

Предсједавајући Одбора за банкарску супервизију ЕЦБ Енриа је најавио да ће ЕЦБ наредне године покренути тематски тест на стрес на сајбер отпорност, који ће тестирати способност банка да одговоре и да се успјешно опораве од сајбер напада, који су у последње вријеме у порасту.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ	МАР	-5,5	-11,1	-8,0
2.	БДП – ЕЗ (Q/Q) финал.	IV квартал	0,1%	0,0%	0,4%
3.	БДП – Грчка (Q/Q)	IV квартал	0,3%	1,4%	0,4%
4.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	-1,8%	-2,3%	-2,8%
5.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	ЈАН	-5,0%	-4,6%	-5,7%
6.	Малопродаја – Италија (Г/Г)	ЈАН	-	6,2%	3,6%
7.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	ЈАН	-	5,5%	4,8%
8.	Фабричке поруцбине – Њемачка (Г/Г)	ЈАН	-12,5%	-10,9%	-9,9%
9.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г)	ЈАН	-3,7%	-1,6%	-3,3%
10.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г)	ЈАН	0,8%	-0,4%	0,7%
11.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	ЈАН	-	-0,7%	0,5%
12.	Индустријска производња – Финска (Г/Г)	ЈАН	-	4,3%	0,7%
13.	Индустријске продаје – Холандија (Г/Г)	ЈАН	-	9,8%	15,0%
14.	Прерађивачка производња – Холандија (Г/Г)	ЈАН	-	-2,9%	0,7%
15.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR)	ЈАН	-	-12,9	-14,7
16.	Биланс текућег рачуна - Француска (у милијард. EUR)	ЈАН	-	-3,6	-7,6
17.	Стопа инфлације – Њемачка (финал.)	ФЕБ	9,3%	9,3%	9,2%
18.	Запосленост – ЕЗ (Q/Q) финал.	IV квартал	0,4%	0,3%	0,3%
19.	Укупан број запослених – Француска (Q/Q)	I квартал	-	0,2%	0,2%

САД

Приноси на америчке државне обвезнице су до средине протекле седмице биљежили раст, посебно на предњем дијелу криве, те је принос на двогодишње обвезнице на затварању тржишта у сриједу забиљежио највиши ниво у последњих скоро 17 година. Раст приноса је забиљежен непосредно прије и након што је предсједник Феда Powell пред Конгресом упозорио на то да ће FOMC вјероватно морати повећати референтну каматну стопу више од очекивања као одговор на недавно објављене “снажне” податке. Након излагања Powella, тржишни учесници су повећали очекивања везана за повећање референтне каматне стопе на мартовској сједници са 25 на 50 базних поена, док се за наредна четири мјесеца очекује укупно повећање од 100 базних поена.

Међутим, дешавања везана за пропаст SVB банке су од средине седмице потресла како финансијско тржиште у САД тако и глобална финансијска тржишта, а што се одразило на снажан пад приноса (на седмичном нивоу забиљежен пад између 25 и 27 базних поена). Наиме, крајем седмице је објављена вијест да главна банка за технолошке стартапе у САД, Silicon Valley Bank (SVB), затвара своје пословање, остављајући клијенте и инвеститоре у неизвјесности. Ово је највећа пропаст једне банке у САД од 2008. године. Паника међу инвеститорима почела је средином прошле седмице након што је банка у сриједу објавила да је продала значајан износ хартија од вриједности са губитком, те најавила да ће емитовати 2,25 милијарди USD нових акција како би ојачала своје билансне позиције. У четвртак су акције ове банке „стрмоглаво“ пале, те је забиљежено дневно смањење истих чак преко 60% због страха инвеститора да ће се финансијска криза из 2007. и 2008. године поновити. До петка ујутро трговање акцијама SVB-а је заустављено, те је SVB одустала од настојања да брзо прикупи капитал или пронађе купца. Одмах након тога, амерички регулатори су интервенисали, затворили банку и ставили је у стечај под контролу Федералне корпорације за осигурање депозита. Истовремено, министрица финансија САД Yellen је изјавила како америчке власти не намјеравају осигурати спас за инвеститоре ове банке, али је нагласила да ће заштитити све штедише, па чак и оне са износима преко уобичајених 250 хиљада долара.

Протекле седмице је објављен и Федов извјештај о стању америчке привреде, Beige Book, у којем је истакнуто да се америчка економија показала отпорном од почетка ове године, са стабилном

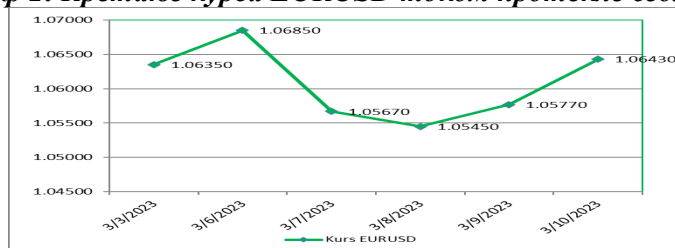
потрошњом и стабилизацијом производње. Међутим, изгледи за наредни период су мање оптимистични са „повећаном неизвесношћу“ према подацима прикупљеним од стране 12 регионалних банака.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ФЕБ	3,4%	3,6%	3,4%
2.	Промјена броја запослених нефармерски сектор	ФЕБ	225.000	311.000	504.000
3.	Промјена броја запослених приватни сектор	ФЕБ	215.000	265.000	386.000
4.	Промјена броја запослених прерађивачки сектор	ФЕБ	10.000	-4.000	13.000
5.	Фабричке поруџбине	ЈАН	-1,8%	-1,6%	1,7%
6.	Поруџбине трајних добара F	ЈАН	-4,5%	-4,5%	5,1%
7.	Трговински биланс (у милијард. USD)	ЈАН	-68,7	-68,3	-67,2
8.	МБА апликације за хипотекарне кредите	3. март	-	7,4%	-5,9%
9.	Велепродајне залихе (М/М) финал.	ЈАН	-0,4%	-0,4%	0,1%
10.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	4. март	195.000	211.000	190.000
11.	Континуирани захтјеви незапослених	25. феб	1.660.000	1.718.000	1.649.000

USD је благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,0635 на ниво од 1,0643.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Члан MPC ВоЕ Mann је упозорила да би се GBP могла суочити са силазним притисцима уколико инвеститори још увијек нису у потпуности укалкулисали процјене ЕЦБ и Феда о расту каматних стопа. Mann је истакла да је слабљење GBP било значајно за инфлацију која је смањена са врхунца који је износио 11,1% у октобру, али која је током јануара ипак остала изнад 10%. Када је упитана о томе колико ће ВоЕ даље повећавати каматне стопе истакла је да је у скоријим обраћањима указала на то да је потребно више учинити како би се осигурало очекивања за опадајућу стопу инфлације и да се ублажи укоријењеност очекивања инфлације.

Члан MPC ВоЕ Dhingra је изјавила да, према њеном мишљењу, опрезна стратегија би одржала политику стабилности усљед растућих сигнала да цјеновни притисци слабе и да треба спремно одговорити на развој еволуције цијена. Dhingra сматра да би се овим избјегло прекомјерно затезање и враћање економије на одрживи инфлаторни циљ од 2% у средњем року. Такође, Dhingra је истакла да је њен закључак да с обзиром на мало доказа о даљој трошковној инфлацији, даља затезања у монетарној политици представљају већи ризик за економски output у средњем року него што је то инфлација.

Премијер Sunak и предсједник Француске Macron су се састали како би поново успоставили блиске односе након година неслагања око Брежита. Након одржаног састанка, саопштено је да су се договорили да Велика Британија уплати новчана средстава Француској у износу око 480 милиона GBP у наредне три године како би помогла у сузбијању миграната који путују малим чамцима у Велику Британију, чиме ће помоћи финансирању већег броја патрола и побољшања технологије.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	БДП (М/М)	ЈАН	0,1%	0,3%	-0,5%
2.	Индустријска производња (Г/Г)	ЈАН	-4,1%	-4,3%	-4,0%
3.	Прерађивачка производња (Г/Г)	ЈАН	-5,0%	-5,2%	-5,7%
4.	Услужни сектор (квартално)	ЈАН	-0,1%	0,0%	0,0%
5.	Трговински биланс (у млрд. GBP)	ЈАН	17,500	-17,855	-19,271

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио раст са нивоа од 0,88301 на ниво од 0,88427. GBP је благо депрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD смањен са нивоа од 1,2036 на ниво од 1,2030.

ЈАПАН

У петак је одржана сједница MPC ВоЈ на којој није дошло до промјена у монетраној политици која се тренутно примјењује. Ово је била посљедња сједница одлазаћег гувернера Куроде. На сједници је ВоЈ задржала негативну каматну стопу и горњи ниво приноса на државне обвезнице. Гувернер ВоЈ Курода је изјавио да су примјетне промјене у ставовима компанија и синдиката уочи преговора о платама и додао да се Јапан приближава ономе што је ВоЈ настојала да постигне, а то је постизање инфлације од 2%, уз раст плата. С обзиром на то да постоје разне неизвјесности са којима се суочава економија Јапана, Курода је истакао да је битно да се задрже масивни стимуланси како би се подржали напори компанија да повећају плате. Курода је додао да су предности монетарних олакшица далеко премашиле недостатке, те да је прерано расправљати о изласку из ултрастимулативне монетарне политике. Према његовим ријечима, очекује се да ће се инфлација успорити испод циљаног нивоа у другој половини фискалне 2023. године, а затим да ће поново порастати, те да је прерано одлучити да ли ВоЈ треба да изађе из стимулативне политике у овој фази.

Доњи дом Парламента Јапана је током протекле седмице одобрио номинацију наредног гувернера ВоЈ, као и вицегувернера, чиме је именовано руководство које ће имати задатак да проведе поступак изласка из ултраекспанзивне монетарне политике. Одобрењем у Горњем дому Парламента, Уеда ће званично наслиједити Куроду 8. априла, док је прва наредна сједница MPC ВоЈ заказана за 27-28. април.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Реалне зараде (Г/Г)	ЈАН	-3,2%	-4,1%	-0,6%
2.	Текући биланс (у милијардама JPY)	ЈАН	-785,0	-1.976,6	33,4
3.	Водећи индекс Р	ЈАН	96,9	96,5	96,9
4.	Коинцидирајући индекс Р	ЈАН	96,4	96,1	99,1
5.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г)	ФЕБ	-	2,6%	2,7%
6.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г)	ФЕБ	-	2,2%	2,3%
7.	БДП (Q/Q) F	IV квартал	0,8%	0,1%	0,6%
8.	Лична потрошња (Q/Q) F	IV квартал	0,5%	0,3%	0,5%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 144,68 на ниво од 143,70. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 135,87 на ниво од 135,03.

НАФТА И ЗЛАТО

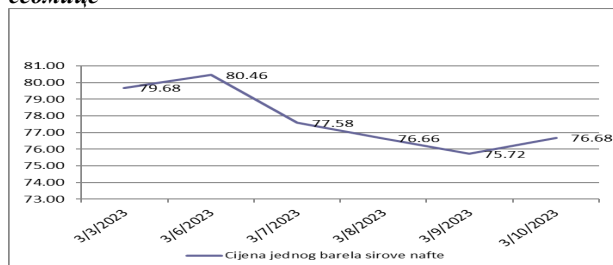
На отварању тржишта нафте у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 79,68 USD (EUR 74,92).

Почетком трговања у понедјељак цијена нафте је прво билежила пад након што је Кина објавила опрезне прогнозе економског раста земље, а што представља велику неизвјесност за потрошњу овог енергента у Кини. Ипак, до краја дана цијена је благо повећана у односу на претходни радни дан. У уторак је цијена смањена за 3,58% у односу на дан раније, након петодневног раста, а под утицајем коментара председника Феда Powella који су се одразили на апрецијацију USD. Националне нафтне компаније у Кини, Кувајту и Нигерији су објавиле да су све више фокусиране на производњу природног гаса умјесто нафте.

Цијена нафте је током трговања у сриједу и четвртак наставила пад као резултат бојазни да ће агресивнији раст каматних стопа у САД утицати на тражњу, док је тржиште ишчекивало податке о стању залиха овог енергента. Потенцијално бржи раст каматних стопа утиче на очекивања за даљу тражњу за енергентима, што се одражава на цијену нафте.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је благо повећана и износила је 76,68 USD (EUR 72,05). Током протекле седмице цијена нафте је смањена за 3,77%, што је највећи седмични пад у последњих скоро мјесец дана.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

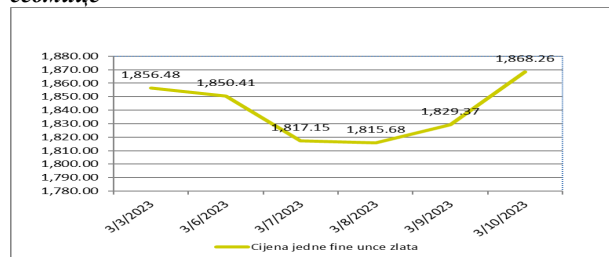

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.856,48 USD (EUR 1.745,63).

Цијена злата је током трговања у понедјељак смањена углавном јер су инвеститори ишчекивали свједочење председника Powella када би могао дати и неке назнаке о даљем расту каматних стопа. Током трговања у уторак цијена је додатно смањена под утицајем апрецијације USD, која је услиједила након Powellovog излагања у којем је указао на даље повећање каматних стопа. Средином седмице цијена злата се одржавала на нивоу од око 1.815 USD по унци највише под утицајем ранијих изјава председника Феда Powella о даљем расту каматних стопа. Од четвртка цијена злата је коригована навише, а у петак је забиљежила дневни раст од преко 2% досегавши највиши ниво у протеклих мјесец дана под утицајем повећане потражње за сигурним инвестицијама након пропасти SVB банке у САД.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.868,26 USD (EUR 1.755,39). У односу на претходну седмицу цијена злата је повећана за 0,63%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.